

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ і
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ ТА ТУРИЗМУ

ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИЗМУ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Галузь знань
Спеціальність
Освітня програма

**Ж «Транспорт та послуги»
ЖЗ «Туризм і рекреація»
«Туризм»**

Рівень вищої освіти

Перший (бакалаврський)

Розробники

**доцент кафедри, к. культурології, доцент
Зараховський Олександр Євгенович,
завідувачка кафедри, д.е.н., професор
Мельниченко Світлана Володимирівна**

УДК 338.48:65.012(075.8)

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи укладено відповідно до вимог підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і компетентностей галузі знань J «Транспорт та послуги» спеціальності J3 «Туризм і рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм» та висвітлено основні вимоги, які ставляться до підготовки, написання та захисту даного типу роботи.

Рекомендовано до друку Вченою радою економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 3 від 16 жовтня 2025 р.).

Розробник:

Зараховський О.Є., к. культурології, доцент
Мельниченко С.В., д.е.н., професор

Рецензенти:

Мосіюк С.І., к.е.н., доцент
Кудінова І.П., к.е.н., доцент

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності J3 «Туризм і рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм» / розробники: О. Є. Зараховський, С. В. Мельниченко - Київ: НУБіП, 2025. – 27 с.

Навчальне видання МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до виконання курсової роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності J3 «Туризм і рекреація», освітньо-професійної програми «Туризм»

Розробники: ЗАРАХОВСЬКИЙ Олександр Євгенович
МЕЛЬНИЧЕНКО Світлана Володимирівна

© Зараховський О.Є., Мельниченко С.В. 2025
© НУБіП України, 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Відповідно до навчальних планів здобувачі виконують курсову роботу з навчальної дисципліни “Організація туризму”. Написання курсової роботи є необхідним етапом для: закріплення теоретичних та практичних знань, здобутих здобувачами на лекціях та під час практичних занять; здобуття навиків самостійної роботи з елементами творчого пошуку, ініціативності; вироблення вміння узагальнювати теоретичні матеріали, аналізувати практичну інформацію, працювати зі спеціальною літературою, довідковими виданнями тощо; розвитку навичок формулювання власних висновків, чіткої аргументації, обґрунтування рекомендацій та пропозицій.

Виконання здобувачем курсової роботи покликано:

- поглибити, систематизувати і закріпити теоретичні знання з різних аспектів організації туристичної діяльності;
- відпрацювати навички самостійної роботи з елементами творчого пошуку, ініціативності;
- виробити вміння узагальнювати теоретичні матеріали, аналізувати практичну інформацію, працювати зі спеціальною літературою, довідковими виданнями, тощо;
- розвинути навички формулювання власних висновків, чіткої аргументації, обґрунтування рекомендацій і конкретних пропозицій щодо різноманітних аспектів організації туризму як бізнесової та соціокультурної діяльності.

При вдалому виборі тематики створюється єдиний цикл наукових досліджень навчального характеру, завершальним етапом є бакалаврська кваліфікаційна робота.

Орієнтовна тематика курсових робіт та регламент їх виконання встановлюються на початку навчального семестру. Здобувач самостійно обирає тему курсової роботи та узгоджує її з науковим керівником. Виконання курсової роботи з однієї теми кількома здобувачами є можливим лише як комплексної курсової роботи з чітким виділенням завдань кожного з виконавців або ж як різноаспектних досліджень однієї проблеми, що відображається у назві роботи та її змісті.

Метою методичних рекомендацій є допомога здобувачам у виконанні самостійної роботи. Це видання містить основні вимоги, які висуваються до змісту та оформлення курсової роботи, організації виконання, порядку захисту та критеріїв оцінювання.

Метою курсової роботи є вироблення у здобувачів навичок самостійної роботи з науковими джерелами та оволодіння ними методикою досліджень, набуття компетенцій щодо визначення й аналізу наукової та практичної проблематики в сфері туризму, узагальнення опрацьованого матеріалу, обґрунтування своїх гіпотез та висновків, вміння розробляти й формулювати обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення процесів, досліджених у роботі.

Основні етапи виконання курсової роботи:

1. Вибір теми і об'єкта дослідження.

2. Опрацювання літературних джерел.
3. Узгодження плану з керівником роботи та оформлення завдання.
4. Збір вихідної інформації.
5. Аналіз та обробка одержаних матеріалів.
6. Написання тексту курсової роботи.
7. Оформлення курсової роботи.
8. Подання курсової роботи на рецензування керівникові та її захист.

Керівництво курсовими роботами здійснюється викладачами кафедри готельно-ресторанної справи та туризму, які проводять індивідуальне консультування здобувачів, допомагають скласти план і контролюють процес виконання робіт.

Виконана робота повинна відповідати таким **вимогам**:

- містити інформацію теоретичного, аналітичного та практичного характеру щодо досліджуваної проблеми;
- містити поглиблений аналіз досліджуваної проблеми на прикладі діяльності реального підприємства (дестинації, регіону);
- містити економічні розрахунки;
- містити пропозиції щодо вирішення проблемних питань з теми дослідження;
- мати належне оформлення згідно з вимогами;
- бути наданою на кафедру в термін, передбачений графіком освітнього процесу.

2. ВИБІР ТЕМИ ТА ОБ'ЄКТУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Вибір теми є першим етапом виконання курсової роботи і має важливе значення для її успішного виконання. Вибір теми здобувач здійснює на початку вивчення дисципліни протягом перших трьох тижнів семестру. У виборі теми необхідно враховувати її наукову та практичну актуальність, перспективність, наявність необхідних матеріалів для написання роботи, можливість самостійної розробки силами здобувача, а також тему майбутньої бакалаврської кваліфікаційної роботи.

Вибираючи тему курсової роботи, здобувачі погоджують з викладачем орієнтовний перелік питань, які вони розглядатимуть у роботі, актуальність та перспективність обраної теми.

Кафедрою розроблено і рекомендовано тематику курсових робіт.

Здобувач за погодженням з керівником може запропонувати власну тему при належному обґрунтуванні доцільності її дослідження (тема відповідає програмі курсу і розглядає актуальні проблеми, є продовженням науково-дослідної роботи здобувача).

Разом із вибором теми визначається об'єкт, на матеріалах якого буде виконуватись робота. Основними вимогами до об'єктів дослідження є наступні: якщо це підприємство (чи група підприємств), воно має бути юридичною

особою, функціонувати не менше 2-х років, мати самостійну звітність; діяльність підприємства (туристичної дестинації, регіону) повинна створювати можливість інформаційного забезпечення дослідження обраної проблеми.

Слід мати на увазі, що виконання кількома здобувачами двох однакових тем за матеріалами одного підприємства (дестинації, регіону) не дозволяється.

Після того, як тему курсової роботи обрано, і за здобувачем закріплено викладача-консультанта, необхідно приступити до її конкретизації, тобто чітко визначити коло питань, які повинні бути досліджені. При цьому здобувач має бачити перед собою і більш віддалену, кінцеву мету дослідження – виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи.

Остаточні теми виконання курсових робіт затверджуються протоколом засідання кафедри.

3. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОБСЯГУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1. ОПРАЦЮВАННЯ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

Згідно з обраною темою курсової роботи здобувач самостійно підбирає літературні джерела: законодавчі та нормативні акти України, офіційні документи (книги, брошури, статті), накопичує відомчі матеріали з теми, вивчає їх.

Написання курсової роботи передбачає обов'язкове вивчення чинного законодавства, постанов Верховної Ради і Кабінету міністрів України, наказів, листів та інструкцій відповідних міністерств та інших органів управління з питань, пов'язаних з метою курсової роботи.

Під час вивчення літературних джерел здобувач має ознайомитися із зарубіжною літературою з досліджуваної проблеми, з трактуванням понять, термінів, показників, проаналізувати погляди і пропозиції відомих вчених (окрім російських та білоруських).

Для написання курсової роботи слід використовувати матеріали Державної служби статистики України, Всесвітньої туристичної організації та інші статистичні дані.

Вивчення літератури дає змогу здобувачу визначити теоретичні основи дослідження питань теми і виявити ступінь їх розробки. До теоретичних основних досліджень належать:

- основні категорії, класифікаційні ознаки і поняття організації туристичної діяльності;
- закономірності розвитку досліджуваного явища, процесу;
- система наукових термінів.

Дослідження теоретичних основ теми курсової роботи дає можливість усвідомити її зв'язок із загальними тенденціями розвитку даної проблеми.

Матеріал для вивчення теоретичних основ досліджуваних питань необхідно старанно відбирати відповідно до завдання дослідження, використовуючи лише той, що безпосередньо його стосується.

Поглиблене вивчення літературних та офіційних джерел інформації дасть змогу з'ясувати сучасний стан питань щодо теми, правильно скласти план курсової роботи, чіткіше з'ясувати спрямування і методіку власних досліджень, обсяг і характер практичних матеріалів, необхідних для виконання курсової роботи.

Під час вивчення літературних джерел рекомендується вести робочі записи у вигляді тезисів і конспектів, що полегшить систематизацію, узагальнення матеріалів відповідно до плану курсової роботи.

3.2. УЗГОДЖЕННЯ ПЛАНУ З КЕРІВНИКОМ РОБОТИ ТА ОФОРМЛЕННЯ ЗАВДАННЯ

План курсової роботи має передбачувати питання, які розкривають зміст теми. План погоджується з керівником курсової роботи. Структура курсової роботи складається зі:

1. **Вступу.**
2. **Розділу I** – вивчення теоретичних питань, методологічних засад, визначення та дослідження класифікаційних ознак предмету дослідження, особливості його вивчення у туристичній сфері.
3. **Розділу II** – стислої характеристики об'єкту дослідження, дослідження та узагальнення економічних процесів, інформаційних та аналітичних матеріалів; економічного аналізу стану предмету дослідження тощо.
4. **Розділ III** – пропозиції та рекомендації щодо удосконалення (оптимізації) предмету дослідження.
5. **Висновки та пропозиції.**
6. **Список використаних джерел.**
7. **Додатки.**

Після складання плану курсової роботи оформлюється спеціальний бланк-завдання, у якому зазначаються реквізити автора, фіксуються тема і план, а також термін подання готової роботи на кафедрі. Завдання слід розмістити після титульної сторінки.

Змінювати пункти плану можна в разі погодження з керівником та обґрунтування доцільності таких змін.

3.3. ЗБІР ВИХІДНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Після вивчення літературних та інформаційних джерел з теми і складання плану курсової роботи здобувач приступає до збору практичних матеріалів на тому об'єкті дослідження, за матеріалами якого виконується робота. Організація збору інформації передбачає: визначення показників, які необхідно зібрати; розробку методіки одержання окремих показників; правильне документальне оформлення даних досліджень.

Робота з визначення переліку показників, які підлягають збору, проводиться у кілька етапів.

На першому етапі розробляється перелік усіх вихідних показників з кожного досліджуваного питання. При цьому важливо розмежувати показники інформації і показники аналітичні.

На другому етапі складається зведений перелік усіх вихідних показників з теми. При цьому вихідні показники, необхідні для вивчення окремих питань, підлягають логічному аналізу з точки зору їх повторення, взаємозв'язку і можливості одержання подальших аналітичних показників.

На третьому етапі визначаються джерела інформації щодо кожного вихідного показника. Такими джерелами можуть бути статистичні дані, матеріали наукової літератури, джерел Internet та безпосередньо результати діяльності підприємства (дестинації, регіону).

Для опрацювання результатів діяльності підприємства (дестинації, регіону), статистичних даних здобувач повинен використовувати інформаційні технології.

Результати діяльності підприємства (дестинації, регіону) повинні бути за 2–3 останні роки. Для отримання якісних показників діяльності підприємства здобувач повинен самостійно провести необхідні дослідження, використовуючи різні соціологічні методи, а саме: анкетування, опитування, спостереження, проведення фотофіксації, тощо.

У процесі обробки матеріалів складаються таблиці, графіки, діаграми, здійснюється групування та аналітична обробка даних із метою подальшого узагальнення та обґрунтування рекомендацій. Аналізуючи зібрані дані, необхідно привести їх у відповідність з урахуванням критерію часу.

3.4. АНАЛІЗ ТА ОБРОБКА ОДЕРЖАНИХ МАТЕРІАЛІВ

Зібраний матеріал підлягає ретельній обробці, у процесі якої здійснюється його упорядкування, тобто здобувач, повинен розподілити матеріал згідно з планом курсової роботи. Потім проводиться відбір матеріалу з точки зору можливості і доцільності його використання в обґрунтуванні пропозицій.

У процесі обробки матеріалів складаються таблиці, графіки, діаграми, розраховуються відносні і середні величини, проводиться групування, тобто здійснюється аналітична обробка інформації з метою її подальшого узагальнення і обґрунтування рекомендацій.

Одержана інформація потребує перевірки з точки зору її достовірності, логічної відповідності кінцевих результатів.

У процесі аналізу зібраного матеріалу необхідно забезпечити співставність усіх показників за критеріями часу (періодів), цін та ін. Необхідно провести ретельне дослідження факторів, які могли вплинути на результати діяльності.

Перед тим як робити висновки – коротке викладення одержаних результатів – необхідно перевірити завершеність кожної окремої частини роботи і слухність аргументації всієї роботи в цілому. Лише після цього слід формулювати висновки щодо сутності поставленої проблеми, з побічних питань, з питань практичного значення і використання одержаних результатів.

Формулюючи ту чи іншу пропозицію, здобувач повинен визначити її ефективність. У тому випадку, якщо в курсовій роботі рекомендується до виконання одна з кількох пропозицій, проводиться порівняльний розрахунок результату і затрат по кожному варіанту, і вибирається той, який забезпечує найкращі показники.

3.5. НАПИСАННЯ ТЕКСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Зібрані та оброблені у процесі дослідження матеріали потребують чіткого і послідовного викладення згідно з встановленим планом курсової роботи. На цьому етапі виконання курсової роботи остаточно відпрацьовується трактування всієї теми, її теоретичне і практичне спрямування, відповідна література і стилістична форма, яка уточнює раніше сформовані наукові дослідження, висновки і рекомендації.

Загальними вимогами до викладення матеріалу курсової роботи є: чіткість побудови; логічна послідовність викладення матеріалу; переконливість аргументації; точність формулювань; виключення можливості суб'єктивного та неоднозначного тлумачення; конкретність викладення результатів дослідження; обґрунтованість.

Загальний обсяг роботи не повинен перевищувати **35-40 сторінок** друкованого тексту на папері стандартного формату, включаючи бібліографію. До загального обсягу не входять додатки.

За структурою курсова робота повинна містити:

- *титульна сторінка*
- *бланк завдання*
- *зміст*
- *вступ*
- *перший розділ (теоретична частина)*
- *другий розділ (аналітична частина)*
- *третій розділ (рекомендаційна частина)*
- *висновки та пропозиції*
- *список використаних джерел*
- *додатки*

Матеріали курсової роботи розміщують відповідно до її структури.

Титульна сторінка курсової роботи оформлюється згідно зі зразком, наведеним у додатку А.

Форму бланка завдання заповнює науковий керівник, підписують науковий керівник та здобувач (додаток Б).

Зміст подається на початку курсової роботи. Він містить назву структурних частин роботи і нумерацію сторінок, з яких вони починаються, зокрема вступ, розділи, параграфи, висновки та пропозиції, список використаних джерел, додатки (див. додаток В).

У **вступі** обґрунтовується **актуальність** та практичне значення обраної теми, дається характеристика сучасного стану досліджуваної проблеми, визначається **мета і завдання** курсової роботи, вирішення яких дасть змогу досягти поставленої у роботі мети. Зазначається **предмет і об'єкт** дослідження. Наводиться коротке представлення об'єкту дослідження. Зазначається, які методи дослідження та інформаційні джерела були використані в процесі виконання курсової роботи. Рекомендований обсяг вступу – **2–3 сторінки**.

Перший розділ курсової роботи (теоретична частина). У цьому розділі, як правило, розглядаються загальні теоретичні підходи щодо досліджуваного питання, робиться огляд літературних та інших джерел, є можливим порівняння різних точок зору, використання опублікованих статистичних даних із посиланням на джерела. Посилання на використані джерела інформації (книги, брошури, наукові статті, офіційні документи, відомчі матеріали, веб-сайти) оформлюються у квадратних дужках, в яких зазначається порядковий номер зі списку літератури, наведеного в кінці роботи.

Теоретичне обґрунтування, суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та сучасні тенденції предмету дослідження, методичні підходи викладаються якомога просто і стисло. Бажано проілюструвати текст графічними матеріалами – схемами, графіками, діаграмами тощо. Розділ обсягом не більше **10 сторінок** розбивається на окремі параграфи.

Другий розділ курсової роботи – це аналітична частина роботи, що має бути розділена на параграфи, в яких здобувач, використовуючи зібраний матеріал, аналізує та розкриває зміст тих питань, що підлягають вивченню, на прикладі конкретного підприємства (дестинації, регіону).

Необхідно провести ретельний аналіз діяльності обраного об'єкта дослідження, враховуючи його галузеву належність: вивчити дані форм статистичної звітності, описати інформаційну базу досліджуваних показників, навести блок-схеми взаємозв'язків при їх аналізі, провести необхідні розрахунки і сформувати аналітичні узагальнення (див. **додаток Д**). Подальша конкретизація аналітичного дослідження передбачає обґрунтування чинників, що впливають на предмет дослідження. Необхідно виявити причини існуючого стану процесів, зробити прогностичні передбачення, підкріпити аналіз графічним матеріалом.

Особливе значення має правильне узагальнення накопиченого фактичного матеріалу, групування та обробка даних, на основі яких проводиться аналіз, обґрунтовуються пропозиції.

Аналіз здійснюється на матеріалах динаміки показників діяльності за 2-3 останні роки, прогностичні характеристики – на 1 рік.

Рекомендований обсяг розділу – **15 – 18 сторінок**.

Третій розділ роботи (рекомендаційна частина) повинен містити обґрунтування можливих напрямків вирішення досліджуваної проблеми, пропозиції автора з удосконалення процесів, реалізації резервів ефективності використання ресурсів та зменшення витрат. Рекомендований обсяг розділу – **15 – 18 сторінок**.

У висновках та пропозиціях у сконцентрованому вигляді мають бути представлені результати теоретичних та аналітичних досліджень, узагальнення пропозицій та їх ефективності, кінцеві висновки. Рекомендований обсяг висновків та пропозицій **3 – 4 сторінки**.

До списку використаних джерел слід включати джерела, на які у тексті є посилання. Список складається із законодавчих актів, нормативно-довідкових матеріалів, вітчизняної та зарубіжної наукової, спеціальної літератури, фахових видань, ресурсів мережі Інтернет. При виконанні роботи забороняється дослівне списування тексту з літературного джерела, нормативних матеріалів. В процесі написання роботи необхідно вивчати інформацію, опубліковану за останні п'ять років (окрім джерел, зазначених у пункті 3.1.) (Додаток Д).

Додатки не входять до нумерації сторінок, містять нумерацію літерами у правому верхньому куту, на кожен з них є посилання в тексті.

Курсова робота подається у встановлений термін для перевірки, рецензування і допуску до захисту.

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ

4.1. Загальні вимоги. Текст роботи друкується на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм), через півтора інтервали – з використанням шрифту текстового редактора Word – Times New Roman, 14-й кегль. За необхідністю допускається використання формату аркушів А3 (297×420 мм). Текст роботи друкується з дотриманням таких відступів від краю сторінки: лівий – 30 мм, верхній, нижній – 20 мм, правий – 10 мм. Під час оформлення роботи необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності та чіткості зображення впродовж усього документу. Прізвища, назви підприємств, установ, організацій у роботі наводяться мовою оригіналу. Скорочення слів і словосполучень виконуються відповідно до чинних стандартів з бібліотечної і видавничої справи. Заголовки структурних частин роботи “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ” друкуються великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів – маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовку не ставиться. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці у підбір тексту. У кінці надрукованого таким чином заголовку ставиться крапка. Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом має дорівнювати 2-3 інтервалам (6-9 мм). Абзацний відступ має бути однаковим впродовж усього тексту та дорівнювати п'яти знакам. Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки.

4.2. Мова і стиль. Курсова робота повинна виконуватися державною мовою.

Стиль оформлення роботи визначається такими особливостями:

– формально-логічний спосіб викладення матеріалу, наявність міркувань, що сприяють обґрунтуванню основних висновків дослідження;

- змістова завершеність, цілісність та зв'язність думок;
- цілеспрямованість, відсутність емоційного забарвлення тексту;
- об'єктивність викладу, змістова точність, стислість, ясність;

– необхідність використання спеціальної термінології. Завдяки спеціальним термінам досягається можливість в короткій формі давати розгорнуті визначення та характеристики наукових фактів, понять, процесів, явищ. Слід уважно підходити до вибору наукових термінів та визначень, посилаючись при цьому на авторитетні джерела (монографії, підручники, довідкові та нормативні видання тощо). Щоб уникнути суб'єктивних суджень й акцентувати основну увагу на предметі висловлювання, в тексті застосовують переважно виклад від третьої особи (“...автор рекомендує”) або від першої особи множини (“...на нашу думку”, “...зазначимо, що”), часто використовують безіменну форму подачі інформації (“...як було зазначено”). Текст роботи слід старанно вчитати та перевірити на наявність помилок.

4.3. Нумерація. Сторінки нумеруються арабськими цифрами, з дотриманням наскрізної нумерації впродовж усього тексту. Номер сторінки проставляється при комп'ютерному друці роботи у правому верхньому куті без крапки в кінці. Титульна є першою сторінкою роботи, але номер сторінки на ній не проставляється. Розділи, підрозділи, пункти і підпункти роботи нумеруються арабськими цифрами. Розділи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладення суті роботи та позначатися цифрами без крапки, номер ставиться після слова “РОЗДІЛ”. Заголовок розділу друкується з нового рядка. Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номеру розділу і порядкового номеру підрозділу, відокремленого крапкою. У кінці номеру підрозділу ставиться крапка, наприклад “1.1.” (перший підрозділ першого розділу). Потім у тому ж рядку наводиться заголовок підрозділу. Пункти нумеруються у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставиться крапка. У кінці номера ставиться крапка, наприклад, “2.3.2.”, потім у тому ж рядку розміщується заголовок пункту. Підпункти нумеруються у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти. Такі структурні частини роботи, як зміст, вступ, висновки та пропозиції, список використаних джерел не мають порядкового номера. Всі сторінки, на яких розміщені зазначені структурні частини роботи, нумеруються звичайним чином. Не нумеруються лише їх заголовки, тобто не можна друкувати: “1. ВСТУП”.

4.4. Ілюстрації. Ілюстрації (рисунок, схеми, графіки, карти, креслення тощо) розміщуються безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше або у додатках. На всі ілюстрації мають бути зроблені посилання в тексті пояснювальної записки. Якщо ілюстрація створена не автором роботи, необхідно дотримуватися вимог чинного законодавства про авторські права. Номер ілюстрації, її назва та пояснювальні підписи розміщуються послідовно під ілюстрацією. Ілюстрації позначаються словом “Рис.” і нумеруються послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера

ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 3.1. (перший рисунок третього розділу).

4.5. Таблиці. Цифровий матеріал, як правило, оформлюється у вигляді таблиць. Таблицю розташовують безпосередньо після тексту, у якому вона наведена вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці повинні бути посилання в тексті роботи. Нумерація таблиць здійснюється в межах розділу. Номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, наприклад, “Таблиця 2.1”. Таблиця повинна мати назву, яка розміщується над нею та друкується симетрично до тексту. Назва та слово “Таблиця” починаються з великих літер. Якщо рядки або графи таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під іншою або переносячи частину таблиці на наступну сторінку, при чому її головка та боковик повторюється у кожній частині таблиці. При поділі таблиці на частини допускається її головку або боковик замінити відповідно номерами граф чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у першій частині таблиці. Слово “Таблиця __” вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть: “Продовження таблиці __” із зазначенням номера таблиці. Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення з заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуться з великої літери. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставляться. Таблицю розміщують після першого звернення до неї в тексті, так, щоб її можна було читати без повороту переплетеної роботи або з поворотом за стрілкою годинника.

Таблиця 2.1

	Назва таблиці					
Головка (запка)					Заголовки колонок	
						Підзаголовки колонок
Рядки						
	Заголовки рядків (боковик)		Колонки			

4.6. Формули та рівняння. Формули розташовуються безпосередньо після тексту, в якому на них посилаються, посередині рядка. Вище та нижче кожної формули має бути залишено не менше одного вільного рядка. Формули нумеруються порядковою нумерацією в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу та її порядкового номера, відокремлених крапкою, та зазначається у круглих дужках на рівні формули у крайньому правому положенні на рядку. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули, наводяться безпосередньо під формулою з нового рядка у тій послідовності, у якій вони наведені.

Приклад:

$$P_{Hr} = \frac{Pr}{Ch} \times 100, \quad (2.4)$$

де **Pr** – прибуток підприємства, грн.

Ch – чисельність, осіб

4.7. Цитування та посилання на використані літературні джерела.

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Слід точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками та наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело. Посилання в тексті роботи на джерела зазначається у кінці речення згідно з їхнім переліком у квадратних дужках, наприклад: "...у роботах [1-7]..."

Якщо використовуються відомості, матеріали з підручників, монографій, статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на які є посилання у кваліфікаційній роботі. Наприклад: "... [26, с. 37]"

4.8. **Скорочення слів.** Всі слова у роботі слід писати повністю. Скорочення слів проводиться згідно з ДСТУ 3582:2013 "Інформація та документація. Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила".

У курсовій роботі допускаються лише загальноприйняті скорочення:

а) після перерахування (наприклад: та інше – та ін.; і так далі – і т.д.; і тому подібне – і т.п.);

б) при посиланнях (наприклад: дивись – див.; рисунок – рис.; таблиця – табл.);

в) при позначенні цифрами століть і років, одиниць виміру (наприклад: рік – р.; роки – рр.; тисяч гривень – тис. грн.);

г) загальноприйняті літерні аббревіатури (наприклад: США, СОТ, ЄС). Не рекомендується скорочувати слова "наприклад", "формула", "рівняння" і т.д. Інші скорочення та літерні аббревіатури, що наводяться у роботі при першому згадуванні автором вказуються у круглих дужках після повного найменування та узагальнюються у переліку умовних позначень, який подається перед вступом.

4.9. **Список використаних джерел.** Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати відповідно до вимог міжнародних і державного стандартів з обов'язковим наведенням назв праць. Зокрема, потрібну інформацію можна одержати з таких документів: ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 16 с. (Інформація та документація); http://library.nlu.edu.ua/Biblioteka/sait/DSTU_8302-2015.pdf; <http://library.nlu.edu.ua/Biblioteka/sait/nauka/gost/spisokDSTU.pdf>.

4.10. **Додатки.** Додатки оформлюються як продовження роботи на наступних її сторінках та розміщуються у порядку появи і посилань у тексті.

Кожен додаток починають з нової сторінки, додатки повинні мати заголовки, надруковані угорі малими літерами з першої великої симетрично стосовно тексту сторінки. Праворуч над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово “Додаток ___” і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Ґ, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Один додаток позначається як додаток А.

Нумерація додатків здійснюється в межах кожного розділу. Наприклад, додатки до першого розділу: А.1, А.2 і т. ін.; додатки до другого розділу: Б.1, Б.2, Б.3 і т. ін.; додатки до третього розділу: В.1, В.2, В.3 і т. ін. У разі посилання у тексті на додатки, вказується їх номер, наприклад додаток А.1. Додатки, розміри яких більше формату А4, враховують як одну сторінку і згортають за форматом листків роботи. Якщо у курсовій роботі як додаток використовується документ, що має самостійне значення та оформлюється згідно з вимогами до документів цього виду, його копію вміщують до роботи без змін в оригіналі. Перед копією вміщують аркуш, на якому посередині друкують слово “Додаток ___” і його назву, праворуч у верхньому куті проставляють порядковий номер сторінки. Сторінки копії документа нумерують, продовжуючи наскрізну нумерацію.

4.11. Курсова робота проходить перевірку на плагіат.

5. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ

Виконана здобувачем курсова робота, оформлена за всіма вказаними вимогами та зброшурована на момент подання реєструється на кафедрі і передається на перевірку. Роботу повинен прорецензувати керівник. Рецензія на курсову роботу оформлюється на спеціальному бланку.

У випадку незадовільної оцінки курсова робота до захисту не допускається та повертається здобувачу на доопрацювання. Здобувач повинен усунути зазначені у рецензії недоліки і повернути роботу для повторного рецензування. При цьому попередня рецензія обов'язково додається.

Якщо роботу допущено до захисту, здобувач повинен ознайомитися з рецензією та підготуватися до захисту. При цьому він повинен підготувати відповіді на запитання, згадані у рецензії, та показати виправлені у роботі недоліки, відмічені рецензентом.

Захист курсової роботи проводиться перед початком сесії. Захист приймається комісією в складі не менш двох викладачів кафедри відповідно до графіку освітнього процесу. На захисті роботи здобувач за 7-10 хвилин повинен коротко викласти мету, зміст та висновки з теми проведеного дослідження. Потім відповісти на запитання комісії. В оцінці курсової роботи береться до уваги: зміст роботи; якість роботи; відповідність оформлення роботи вимогам; вміння здобувача пов'язувати теоретичні знання з практикою; повнота і точність відповідей на запитання. За результатами захисту виставляється оцінка, яка вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку здобувача.

У випадку **незадовільної оцінки курсової роботи комісією по захисту** робота повертається здобувачу:

- при оцінці **FX** – для **виконання роботи за раніше затвердженою темою** з урахуванням визначених недоліків;

- при оцінці **F** – для виконання роботи за новою темою.

Повторний захист курсової роботи здійснюється в додаткову сесію.

Здобувач, який **без поважної причини вчасно не подав** (не зареєстрував) **курсону роботу або не з'явився на захист у зазначений термін**, не допускається до складання екзамену з відповідної дисципліни в основну сесію.

Оцінка якості виконання і захисту здобувачами курсової роботи здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням її в 5-бальну національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Критерії оцінювання змісту курсової роботи (0-55 балів):

- ступінь розкриття теоретичних аспектів проблеми, обраної для дослідження;
- наявність практичного висвітлення досліджуваної проблематики;
- логічний взаємозв'язок теоретичного матеріалу;
- наочність та якість ілюстративного матеріалу;
- дослідження вітчизняних та зарубіжних інформаційних джерел (літератури);
- рівень обґрунтування запропонованих рішень;
- ступінь самостійності проведеного дослідження;
- відповідність побудови роботи поставленим цілям і завданням.

Критерії оцінювання оформлення курсової роботи (0-15 балів):

- відповідність обсягу та оформлення роботи встановленим вимогам;
- наявність у додатках до роботи самостійно складених документів;
- посилання на використану літературу і нормативні документи.

Критерії оцінювання захисту курсової роботи (0-30 балів):

- вміння чітко, зрозуміло та стисло викладати основні засади проведеного дослідження;
- повнота, глибина, обґрунтованість відповідей на питання членів комісії за змістом роботи;
- ґрунтовність висновків та рекомендацій щодо практичного використання результатів дослідження.

ОРІЄНТОВАНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

1. Розробка маршрутів військового туризму на деокупованих територіях України;

2. Використання технологій штучного інтелекту у туроператорській діяльності;

3. Технологія створення туристичного продукту та формування його асортименту на прикладі одного з вітчизняних туроператорів;

4. Розробка програм еколого-просвітницьких подорожей до Чорнобильської зони відчуження;

5. Роль туроператорської діяльності у популяризації латентних туристичних ресурсів;
6. Розробка програм спортивно-оздоровчого туризму (на прикладі Карпатського туристичного району);
7. Розробка культурно-пізнавального туру до Ізраїлю (на прикладі вітчизняного туроператора);
8. Овертуризм як лімітуючий фактор туроператорської діяльності;
9. Організація мережевого агентського туристичного бізнесу (на прикладі туристичної мережі «JOIN UP! Agent»)
10. Організація круїзних подорожей у басейні Чорного моря у повоєнний період: проблеми та перспективи;
11. Туроперейтинг «екзотичних» спеціалізованих видів туризму: специфіка та етичний вимір;
12. Організація роботи відділу бронювання та продажу туроператора (на прикладі туристичної компанії «Coral Travel»);
13. Розробка релігійно-паломницького туру (на прикладі центрів світових та локальних релігій);
14. Розробка культурно-пізнавального туру на основі історичних фортифікацій Тернопільщини;
15. Особливості організації культурно-пізнавальних програм туроператорами (на прикладі туристичної компанії «Аккорд-тур»);
16. Особливості розробки туристичного продукту в контексті археологічного туризму (на прикладі ресурсного потенціалу України);
17. Особливості on-line бронювання туристичних та транспортних послуг (на прикладі дистрибутивних платформ);
18. Особливості організації роботи мереж туристичних агентств в сучасних умовах (на прикладі мережі «Поїхали з нами»).
19. Сучасний консолідований туроперейтинг (на прикладі туристичної компанії «Coral Travel»);
20. Проблеми та перспективи розвитку річкових круїзів в Україні;
21. Розробка туру у контексті індустріального туризму: світовий досвід та українські реалії;
22. Розробка програм пригодницьких турів до країн Африки (на прикладі вітчизняного туроператора);
23. Розробка Spa та Wellness–турів до країн Середземномор'я (на прикладі конкретної дестинації);
24. Розробка програм берегового обслуговування морських подорожей (на прикладі конкретної круїзної компанії);

25. Національні туристичні оператори та особливості організації їх роботи у сучасних умовах (на прикладі туроператора TPG (Travel Professional Group));
26. Розробка культурно-пізнавального туру на основі ресурсного потенціалу малих історичних міст України;
27. Сучасні інструменти удосконалення технології бронювання туристичних послуг туроператором;
28. Розробка культурно-пізнавального туру до західноєвропейської дестинації;
29. Сучасні тренди та перспективи розвитку одного зі спеціалізованих видів туризму (на вибір);
30. Розробка продукту лікувально-оздоровчого туризму (на базі одного з українських курортів);
31. Організація роботи монобрендової мережі консолідатора (на прикладі туроператора TPG (Travel Professional Group));
32. Розробка програм екстремальних подорожей (на прикладі компанії «Феєрія»);
33. Розробка програми круїзу Середземномор'ям (на прикладі круїзної компанії MSC Cruises);
34. Розробка програм автоподорожей Україною (на прикладі компанії Kraina.Ua);
35. Формування системи збуту пакетних турів ініціативним туроператором (на прикладі туроператора Meest-tour, м. Львів);
36. Розробка мисливсько-рибальських турів (на прикладі Норвегії);
37. Розробка курортно-лікувального туру (на прикладі курортополісу «Трускавець»);
38. Розробка рекреаційного туру на базі НПП «Шацькі озера»;
39. Особливості організації програмних пізнавальних турів туроператорами (на прикладі туристичної компанії «Аккорд-тур»);
40. Розробка еколого-просвітницького туру до Фінляндії;
41. Особливості бронювання туристичних послуг в GDS та ADS дистрибутивних системах в туризмі (на прикладі ресурсів Amadeus Ukraine та Booking.com);
42. Курортний туроперейтинг на базі дестинації Моршин;
43. Розробка івент-туру (на прикладі однієї з дестинацій країн ЄС);
44. Розробка пакетних турів-каскадів до країн ЄС;
45. Розробка програм пригодницьких турів до Танзанії (Занзібар) (на прикладі туроператора JOIN UP!).

Титульний аркуш курсової роботи

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ ТА
ПРИРОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Економічний факультет

Кафедра готельно-ресторанної справи та туризму

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Організація туризму»

на тему: **«Розробка програм спортивно-оздоровчого туризму (на прикладі Карпатського туристичного району)»**

Здобувача першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти
3 курсу, 1 групи
спеціальності 24 «Туризм і рекреація»
денної форми навчання
Яковенко Тетяни Василівни
Науковий керівник: к.культ., доцент
Зараховський Олександр Євгенович

_____ (назва закладу вищої освіти)

Кафедра _____

Дисципліна _____

Спеціальність _____

Курс _____ Група _____ Семестр _____

ЗАВДАННЯ
на курсову роботу здобувача

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

_____
_____
_____

2. Строк подання роботи здобувачем _____

3. Вихідні дані до роботи _____

_____
_____
_____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які підлягають розробці) _____

_____
_____
_____

5. Перелік графічного матеріалу _____

_____
_____
_____

6. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ л/л	Назва етапів курсової роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітки

Здобувач _____
(підпис)

Керівник _____
(підпис)

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

« ____ » _____ 202__ р.

Зразок змісту курсової роботи

Тема: “Розробка програм спортивно-оздоровчого туризму (на прикладі Карпатського туристичного району)”

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗРОБКИ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧИХ ТУРИВ У КАРПАТСЬКОМУ РЕГІОНІ

1.1. Сутність, основні поняття та класифікаційні ознаки спортивно-оздоровчого туризму.

1.2. Методика організації спортивно-оздоровчих турів.

1.3. Ресурсний потенціал спеціалізованого спортивного туризму у Карпатському регіоні.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ РОЗВИТКУ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТАХ.

2.1. Аналіз кількісних та якісних показників туристичної пропозиції Карпатського регіону на ринку спортивного туризму.

2.3. Дослідження лімітуючих факторів та проблем розвитку спортивно-оздоровчого туризму у Карпатському регіоні.

РОЗДІЛ 3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ У КАРПАТСЬКОМУ РЕГІОНІ

3.1. Обґрунтування пропозицій щодо удосконалення програм спортивно-оздоровчого туризму в українських Карпатах.

3.2. Розробка спеціалізованого спортивно-оздоровчого туру з урахуванням обґрунтованих пропозицій.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Приклад оформлення використаних інформаційних джерел*(література має бути подана у алфавітному порядку, без таблиці)*

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дичківська О. О. Інноваційний менеджмент : конспект лекцій. Київ : ДІА, 2018. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Історія України. Львів, 2017. 153 с. 3. Лазор О. Я. Державне управління у сфері реалізації екологічної політики в Україні: організаційно-правові засади : монографія. Львів : Ліга-Прес, 2003. 542 с. 4. Ваш О. М. Етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2018. 104 с. 5. Гурманова Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. та допов. Київ : ЦУЛ, 2017. 193 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мартиненко З. Е., Макар І. В. Управління підприємством: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2017. 296 с. 2. Палеха В. І., Карпова П. В. Менеджмент організацій : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 120 с. 3. Білоус С. І., Корнійчук В. П. Філософія освіти : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2016. 176 с. 4. Мороз І. С., Василенко Н. Ю. Маркетинг : конспект лекцій. Київ : Молодь, 2016. 102 с. 5. Вердіна С. А., Волков А. А. Контролінг : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с. 6. Вердіна С. А., Волков А. А. Контролінг : навч. посіб. Вид. 3-ге., переробл. та допов. Херсон, 2017. 212 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тарнавська Г. Я., Марценюк Н. С., Герасимова Т. М. Фінанси : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2017. 412 с. 2. Пустовенко В. В., Максименко І. Л., Яким А.С. Безпека життєдіяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2017. 348 с.
Чотири автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гуревич Д. Т., Чекан О. С., Грибан О. М., Макарова В. В. Інновації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 389 с. 2. Бікулов Д.Т, Чкан А.С., Олійник О.М., Маркова С.В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.
П'ять і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Операційний менеджмент : підручник / С. М. Поплавська та ін. Київ : ЦУЛ, 2011. 267 с. 2. Охорона праці : навч. посіб. / О. І. Подольська та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2017. 264 с. 3. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України : станом на 10 жовт. 2017 р. / К. І. Мягченко та ін. ; за заг. ред. І. М. Ливанова. Київ : ЦУЛ, 2017. 428 с.

Автор(и) та редактор(и)/упорядники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Веретенко В. В. Міжнародний маркетинг : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Марценюка. Київ, 2015. 374 с. 2. Бутенко М. П., Качур В. П., Петренко С. В. Психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Дутко. Київ : ЦУЛ, 2017. 332 с. 3. Дахно І.І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ: ЦУЛ, 2015. 560 с. 4. Бутко М.П., Неживенко А.П., Пепа Т.В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с.
Без автора	<ol style="list-style-type: none"> 1. 30 років історичному факультету: історія та сьогодення (1986-2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. В.В. Черепані. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 340 с. 2. Етнографія : конспект лекцій / за заг. ред. В.І. Гарапка; уклад. А.І. Гарапка. Київ : ЦУЛ, 2018. 320 с. 3. Міжнародні відносини : монографія / за ред. М.А. Березовського. Київ : ЦУЛ, 2016. 162 с. 4. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: П.О. Бедрія, О.О. Петренка. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. 5. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / за заг. ред. Т.А. Тарнавського. Київ : ЦУЛ, 2016. 186 с. 6. Підготовка фахівців у ВНЗ в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Мукачєво, 4-5 жовт. 2018 р. Мукачєво : МДУ, 2018. 226 с. 7. Освіта в Україні: виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол.: П.М. Марценюк (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2017. 319 с. 8. Товарознавство / упоряд. В. Олексик. Київ, 2014. 804 с.
Багатотомні видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Енциклопедія рослин / редкол.: І. М. Деркач та ін. Київ : ЦУЛ, 2016. Т. 8. 812 с. 2. Безруков В.Д. Поэзия : в 2 т. / ред. изд.: Л.Г. Мороз, А.Г. Мягченко; авт. вступ. ст. А.В. Сипина. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2016. Т. 2. 206 с. 3. Новицкий О.М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н.Г. Мозговая, А.Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н.Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь: НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с. 4. Бюджетна система України: історія, стан та перспективи : у 3 т. / Акад. прав. наук України. Львів : Право, 2012. Т. 2 : Бюджетний менеджмент / заг. ред. Ю. П. Бубряка. 476 с. 5. Кучеренко Н. П. Казначейська справа : в 6 т. Київ : Право, 2016. Т. 3 : Контроль у системі Державного казначейства. 432 с.
Автореферат и дисертацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Петров О. Г. Музикотерапія : автореф. дис. ... канд. псих. наук : 12.00.06. Київ, 2009. 40 с. 2. Поплавська С.Д. Формування готовності студентів медичних коледжів до комунікативної взаємодії у професійній діяльності : автореф. дис. ... канд. пед наук : 13.00.04. Житомир: Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка, 2009. 22 с. 3. Козлова О. Г. Підготовка вчителя до інноваційної діяльності в системі післядипломної освіти: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01. К., 1999. 235 с.

Дисертації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Петрук Л. А. Дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Львів, 2004. 140 с. 2. Винниченко О. М. Контроль соціально-економічного розвитку промислових підприємств : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Київ, 2018. 344 с. 3. Дишко О.Л. Формування готовності бакалаврів з туризму до професійної взаємодії зі споживачами туристичних послуг: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Луцьк, 2016. 230 с. 4. Гавриш І.В. Теоретико-методологічні основи формування готовності майбутніх учителів до інноваційної професійної діяльності: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Харків, 2006. 563 с.
Законодавчі та нормативні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2015. 98 с. 2. Про вищу освіту : Закон України від 05.09.2016 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2016. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Податковий кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536. 4. Про освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2018. URL:http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2018). 5. Питання соціального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2017 р. № 1060. <i>Офіційний вісник України</i>. 2018. № 5. С. 430–443. 6. Про інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2019-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2018 р. № 43/2018. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2018. 23 лют. (№ 35). С. 10. 7. Про затвердження Вимог до оформлення кандидатської дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2018 р. № 50. <i>Офіційний вісник України</i>. 2018. № 25. С. 139–141. 8. Інструкція щодо порядку оформлення і ведення особових справ отримувачів усіх видів соціальної допомоги : затв. наказом М-ва. праці та соц. політики від 19.09.2006 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2006. 19 верес. (№ 18). С. 15–16. 9. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543.
Архівні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лист Голови Співки «Первоцвіт» Г. Ф. Петренка на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Поповича щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. ЦДАГО України (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г.Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В.А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. ЦДАГО України (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 3. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. 4. Наукове товариство ім. Шевченка. Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника

	НАН України. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Стандарти	<ol style="list-style-type: none"> 1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історична спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Петров, О. В. Олійник. Харків, 2000. 64 с. 2. Пам'ятки історії та мистецтва Закарпатської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Петрик та ін.; Упр. культури Закарпат. облдержадмін., Закарпат. іст. музей. Ужгород, 2003. 160 с.
Бібліографічні показники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О.В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні: бібліогр. покажч. / уклад.: Н.М. Загородна та ін.; наук. ред. Т.В. Марусик; відп. за вип. М.Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування). 4. Лисодєд О.В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992-2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків : Одісей, 2003. 128 с. 5. Яценко О.М., Любовець Н.І. Українські персональні бібліографічні показники (1856-2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).
Аналітичний бібліографічний запис	
Складова частина видання (глави, розділу, статті)	
розділовий знак «дві навскісні риски» (//) замінюють крапкою, а відомості про документ (його назву), виділяють шрифтом <i>курсив</i> .	
Частина видання: книги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Коломоець Т.О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т.О. Коломоець. Київ, 2009. С. 195–197. 2. Алексєєв В.М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.

<p>Частина видання матеріалів конференцій (тези доповіді)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лалак Н. В. Шляхи підвищення мотивації молодших школярів до навчання. <i>Анотовані результати науково-дослідної роботи інституту педагогіки за 2011 рік</i> : збірник тез повідомлень, Київ, 2012. С.202–203. 2. Максименко Д. В. Методи оперативної діагностики виробничої діяльності підприємства. <i>Зростання ролі бухгалтерського обліку в сучасній економіці</i> : збірник тез та доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 21 лютого 2013 р.). Київ, 2013. С.331–335. 3. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 4. Анциперова І.І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i>: тези доп. всеукр. наук.- практ. конф. (м.Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С.134–137. 5. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53. 6. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i> : матеріали ІІІ регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.
<p>Частина довідкового видання</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Павлик І. М. Право інтелектуальної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 683. 2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. <i>Основи педагогіки освіти</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Дмитрука, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55. 3. Сірий М.І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.
<p>Частина видання: продовжуваного видання</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Коломоець Т.О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46. 2. Левчук С.А., Хмельницький А.А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С.153–159. 3. Левчук С.А., Рак Л.О., Хмельницький А.А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218. 4. Тарасов О.В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності</i>. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.

Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кучеренко О. О. Конституційні права людини і громадянина. Часопис Київського університету права. 2007. № 4. С. 88–92. 2. Коваль Л., Коваль П. Переваги дистанційної роботи. Урядовий кур'єр. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5. 3. Bletska D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2017. Vol. 18, No 2. P. 109–118. 4. Хорошилова С. А., Малафійк Л. О., Хмельов А. А. Моделювання складеної конструкції за допомогою матриць типу Гріна. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218. 5. Андрощук І.В. Взаємодія як педагогічна категорія. Педагогічний дискурс. 2013. №14. С. 15-19. 6. Андрущенко В.П. Модернізація педагогічної освіти України в контексті Болонського процесу. Вища освіта України. 2004. № 1. С. 5-9. 7. Бех І. Виховні закони у благодійному житті особистості. Рідна школа. 2011. № 6. С. 39-42. 8. Дем'яненко Н.М. Самостійна робота магістрантів в умовах модульного навчання: організація і управління. Вища освіта України. 2011. № 3. Т.1. С.8-81.
Електронні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Україна очима дітей : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017). 2. Хміль А. А. Функції державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsei.org.ua/5_2017/32.pdf. 3. Хміль І. О. Шляхи подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2016. № 3. С. 20–27. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf (дата звернення: 15.11.2017). 4. Яцків Я.С., Маліцький Б.А., Бублик С.Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т.12, №6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006